

Sygn. akt I Ca 185/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Włodzimierz Wójcicki (spr.)
Sędziowie:	Anna Kacprzyk, Wiesława Kozikowska
Protokolant:	Anna Sobieska

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2014 r. na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy S. - Zakładu (...) w S.

przeciwko K. W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zambrowie VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w W. Mazowieckiem

z dnia 7 maja 2014 r., sygn. akt VI C 160/13

I. apelację oddala;

II. zasądza od pozwanego K. W. na rzecz powoda Gminy S. - Zakładu (...) w S. kwotę 300 /trzysta/ złotych tytułem kosztów procesu za drugą instancję.

Sygn. akt I Ca 185/14

UZASADNIENIE

W złożonym pozwie powód Gmina S. - Zakład (...) w S. wniósł o zasądzenie od K. W. kwoty 1 755,92 zł oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że pozwany zawarł z powodem umowę o dostawę wody. Za wykonane usługi powód wystawiał pozwanemu faktury do opłacenia, których pozwany nie opłacił, mimo dodatkowych wezwań do niego kierowanych.

W wydanym w dniu 19 listopada 2012 roku nakazie zapłaty, sygn. akt I Nc 405/12 Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem I Wydział Cywilny orzekł w pkt 1, że pozwany K. W. w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu powinien zapłacić powodowi kwotę 1755,92 zł z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 11.10.2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotą 25,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania albo wnieść w tymże terminie do Sądu sprzeciw z odpisem dla powoda.

Postanowieniem z 28 listopada 2012 roku, sygn. akt I Nc 405/12 Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem I Wydział Cywilny uchylił postanowienie w przedmiocie zwrotu kosztów postępowania przez pozwanego zawarte w pkt 1 nakazu zapłaty z dnia 19 listopada 2012 roku w sprawie I Nc 405/12 i orzekł, że pozwany K. W. powinien zapłacić powodowi kwotę 642,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W złożonym sprzeciwie pozwany K. W. zaskarżył wydany nakaz zapłaty w całości. Wniósł o oddalenie żądania pozwu wobec skuteczności zarzutu potrącenia wierzytelności powoda z wierzytelnością pozwanego oraz o zasądzenie kosztów procesu na jego rzecz. Pozwany wskazał, że pozwany nie kwestionuje wierzytelności powoda, jednakże uległa ona umorzeniu na skutek potrącenia z wierzytelnością pozwanego. Powód bowiem korzysta z nieruchomości pozwanego, po której biegnie linia przesyłu wody.

Po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa, powód wnosił o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 3453,27 zł wraz z odsetkami od dnia 6.12.2013r. oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 7 maja 2014 roku, sygn. akt VI C 160/13 Sąd Rejonowy w Zambrowie VI Zamiejskowy Wydział Cywilny w W. Mazowieckiem zasądził od pozwanego K. W. na rzecz powoda Gminy S. – Zakładu (...) w S. kwotę 3 453,27 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 6 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty (pkt I) oraz zasądził na rzecz powoda Gminy S. – Zakładu (...) w S. od pozwanego K. W. kwotę 630 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów pełnomocnika (pkt II).

Sąd Rejonowy ustalił, że powód dostarczał wodę pozwanemu, zgodnie z umową stron o dostawę wody z dnia 14.11.2008r. nr (...). W umowie tej m.in. określono cenę jednostkową dostarczonej wody, opłatę abonamentową oraz sposób regulowania należności - na podstawie wystawianej przez powoda faktury (§ 12 i 13 umowy). Powód za dostarczoną pozwanemu wodę wystawił faktury VAT nr: (...) na kwotę 668,41 zł, (...) na kwotę 389,84zł, (...) na kwotę 159,67zł, (...) na kwotę 437,14 zł, (...) na kwotę 504,32 zł, (...) na kwotę 507,63 zł, (...) na kwotę 663,12 zł, (...) na kwotę 411,26 zł. Na poczet umowy pozwany dokonał wpłaty 380,18 zł. Pozostałej kwoty wynikającej z faktur nie uiszczył. Powód wzywał na piśmie pozwanego do uiszczenia nieopłaconych należności wezwaniem z dnia 26.09.2012r. Pozwany pisemnie wzywał powoda do zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu wody oraz w tym samym piśmie oświadczył, że potrąca dług za pobór wody z należną mu wierzytelnością za wykorzystywanie jego nieruchomości, nie wskazując wysokości swej wierzytelności. Następnie pismem z dnia 14.09.2012r. powód wskazał, że wodociąg był wybudowany na drodze gminnej, a przesunięcie działek spowodowało, że sieć znalazła się na gruncie pozwanego, a wierzytelność podana w piśmie pozwanego nie została ustalona. Pismem z dnia 21.09.2012 r. pozwany ponownie podniósł, że potrąca wierzytelność za wykorzystanie jego nieruchomości (nie wskazując wysokości przysługującej mu kwoty). W toku postępowania sądowego ustalono, że wartość wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości pozwanego wynosi 6991 zł za okres od 2004 r. do 2013 r.

Sąd Rejonowy zważył, że między stronami nie było sporne istnienie i wymagalność należności przysługującej powodowi z tytułu dostawy wody na rzecz pozwanego za umówionym wynagrodzeniem oraz zaległość w zapłacie z tego tytułu. Pozwany podniósł zarzut potrącenia mający niweczyć skuteczność powództwa w całości. Przede wszystkim zatem, należało zbadać skuteczność zarzutu potrącenia, na co powoływał się pozwany w niniejszym postępowaniu. Złożone wraz ze sprzeciwem przez pozwanego, pisemne oświadczenie o potrąceniu doręczone powodowi przed rozpoczęciem niniejszej sprawy, przede wszystkim nie zawierało dokładnego określenia wysokości potrącaniej wierzytelności. Kolejne oświadczenie o potrąceniu pozwany złożył wobec powoda w dniu 12.09.2013 r. ustnie na rozprawie, tym razem zawierające wskazanie, że domaga się kwoty 3600 zł. Jednakże prócz podania, że podstawą potrącenia jest bezumowne korzystanie z jego gruntu, nie wskazał on podstaw wyliczenia owej wierzytelności, czy dowodów na zasadność żądanej kwoty w wysokości 3600 zł. Dodatkowo należy wskazać na brak przymiotu jej wymagalności. Zatem zarzut potrącenia jako nieskuteczny, nie niwelował wierzytelności powoda wobec pozwanego.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając przede wszystkim naruszenie prawa materialnego art. 498 k.c. oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania za I i II instancję.

W złożonej odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jako bezzasadna podlegała oddaleniu w całości.

Sąd Okręgowy w całości podzielił ustalenia faktyczne i prawne dokonane przez Sąd I instancji i przyjął je za własne.

Przede wszystkim, sprawa niniejsza powinna być prowadzona z uwagi na umowę, która wiąże strony i wartość dochodzonego roszczenia poniżej 10 000 zł w trybie uproszczonym. W trybie tym powództwo wzajemne, jak też zarzut potrącenia są dopuszczalne, jeżeli roszczenia nadają się do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym (art. 505⁴ § 2 k.p.c.). Sąd Rejonowy nie był zatem obowiązany dopuszczać dowód z opinii biegłego, który wyliczył wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości gruntowej zajętej przez instalacje wodne na działkach pozwanego nr (...).

Ponadto, pozwany uważając, że należy mu się od powoda wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z jego nieruchomości powinien najpierw zwrócić się do powoda o zapłatę konkretnej kwoty. W przypadku braku zgody powoda, przysługiwałaby pozwanemu droga sądowa do dochodzenia roszczenia. Zarzut potrącenia przysługiwałby pozwanemu w przypadku przyznania przez stronę powodową lub ustalenia wyrokiem określonej kwoty jako należnej pozwanemu z tytułu bezumownego korzystania.

Sąd Okręgowy widzi również pewną niewłaściwość w postępowaniu strony powodowej, ponieważ faktem jest, że wodociąg przebiega przez działki pozwanego i Gmina S. - Zakład (...) w S. powinien tę kwestię uregulować.

Reasumując, żeby możliwe było złożenie skutecznie oświadczenia o potrąceniu to wierzytelności muszą spełniać określone wymogi wskazane w art. 498 § 1 k.c. (wzajemność, jednorodność, wymagalność oraz zaskarżalność). Dopiero gdy wierzytelność przedstawiana do potrącenia jest wymagalna oświadczenie o potrąceniu wywoła skutek w postaci umorzenia wierzytelności. Przez wymagalność wierzytelności rozumie się stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności, a dłużnik jest obowiązany spełnić świadczenie. Jest to stan potencjalny, o charakterze obiektywnym, którego początek następuje od chwili, w której wierzytelność zostaje uaktywniona. Wówczas też następuje początek biegu przedawnienia i dopuszczalności potrącenia (wyrok Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2008 r., V CSK 367/07, LEX nr 371387, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 7 listopada 2013 roku, sygn. akt I ACa 476/13, Lex nr 1402940).

Z uwagi na to, że roszczenie pozwanego nie było wymagalne, Sąd Rejonowy prawidłowo nie uwzględnił zarzutu potrącenia przez niego postawionego.

Sąd Okręgowy nie podzielił również pozostałych zarzutów i twierdzeń zawartych w złożonej apelacji.

Sąd II instancji oddalił w pkt I apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

W pkt II orzeczenia Sąd II instancji zasądził od pozwanego K. W. na rzecz powoda Gminy S. – Zakładu (...) w S. kwotę 300 zł tytułem kosztów procesu za drugą instancję na podstawie art. 98 § 1 i § 4 k.p.c. oraz § 6 pkt 3 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (T. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 490).